

Studieplan 2006/2007

Videreutdanning i GIS

Studieprogramkode

VGIS

Innledning

Geografiske informasjonssystemer (GIS) er betegnelse på systemer der en kan håndtere stedfestet informasjon, dvs. informasjon som inneholder opplysninger om hvor ting er plassert/foregår. Dette kan brukes til å koble informasjon knyttet til samme geografiske områder, en type kobling som ellers kan være svært vanskelig/umulig å gjøre. Stedfestet informasjon, tradisjonelt i form av kart, er et nyttig hjelpemiddel til mange fagområder. Dette studiet er laget for at personer med ulik fagbakgrunn skal kunne ta i bruk GIS innen sitt fagområde.

Studiets varighet, omfang og nivå

Dette er et videreutdanningsstudium i et år på heltid, og alle beståtte emner gir til sammen 60 studiepoeng (sp).

Forventet læringsutbytte

Årskurset i GIS er primært et verktøykurs, der studenter med bakgrunn fra et fagområde lærer å utnytte GIS som verktøy innenfor sitt område. Ved gjennomført studium skal studenten ha tilegnet seg grunnleggende kunnskap og utførelseskompetanse i innsamling av stedfestet informasjon og bearbeiding, forvaltning og presentasjon av denne, og kunne benytte denne kunnskapen i det fagområdet studenten har bakgrunn i. Studenten skal ha opparbeidet øvelse i å bruke EDB-utstyr og GIS-programvare. Han/hun skal kunne ta vare på økonomiske og organisasjonsmessige konsekvenser av bruk av stedfestet data i en organisasjon og bidra med GIS-kompetanse i tverrfaglige aktiviteter. Etter fullført studium vil studentene kunne arbeide som GIS-spesialister innen sitt fagområde, for eksempel innen ulike typer planlegging, prosjektering av anlegg, forvaltning av naturressurser eller innen IKT-utvikling/drift.

Målgruppe

- * Høgskoleingeniører fra alle studieretninger og skoler.
- * Kandidater fra NTNU, UMB (tidl. NLH) eller tilsvarende utdanninger.
- * Kandidater fra tidligere distriktshøgskoler.
- * Kandidater med tilsvarende kvalifikasjoner og praksis.

Opptakskrav og rangering

Søkere med minst ett års avsluttende høyere utdanning er kvalifisert for studiet.
Kandidater med tilsvarende kvalifikasjoner og praksis (realkompetanse).

Studiets innhold, oppbygging og sammensetning

Studiet er bygget opp med et relativt strengt styrt høstsemester, med kun obligatoriske emner, og et vårsemester med store muligheter for individuell tilpasning, både gjennom valgfag (20 studiepoeng) og gjennom det avsluttende hovedprosjekt (10 studiepoeng).

Undervisningsform

I studiet forventes evne til selvstendig arbeid. Geomatikkseksjonen jobber kontinuerlig med å ta i bruk

moderne og elektroniske pedagogiske hjelpemidler, med den konsekvens at det blir gradvis færre forelesningstimer. Undervisningen er for det meste basert på veiledninger, øvelser, praktiske prosjekter og obligatoriske innleverte oppgaver. Dersom det lar seg gjøre er studentaktiviteten rettet mot bidrag til geomatikkseksjonens FoU-prosjekter. De fleste emnene som nevnes ovenfor kjøres samtidig for flere klasser, slik at antall studenter i klasserommet skal være av rimelig størrelse.

Vurderingsform

Studentevalueringer gjøres på forskjellige måter, avhengig av hva som passer best til de enkelte emnene. I noen emner passer det fortsatt best å evaluere med skriftlig eksamen med ettersensurering på vanlig måte. Alternativer til skriftlig eksamen som brukes stadig oftere, er oppgaveevalueringer, mappeevalueringer, karaktergivende fremføringer og muntlig eksamen, eller en blanding av disse. Det legges mer vekt på praktisk erfaringskompetanse som kvalifisering til sensorarbeid enn til vitenskapelig eller dokumentert kompetanse. Dette gjelder spesielt i forbindelse med prosjekter som er bestilt av skolens faglige samarbeidspartnere.

Internasjonalisering

Det er ikke lagt opp til utveksling med utenlandske studiesteder i løpet av selve studiet fram til ca. påske, men det er anledning til å utføre hovedprosjekt i utlandet.

Klar for publisering

Ja

Utdanningsnivå

Videreutdanning i GIS 2006/2007

Emnekode	Emnets navn	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
			S1(H)	S2(V)
GEO1013	<u>Geomatikk introduksjon</u>	O	5	
GEO3111	<u>Geografisk informasjonsbehandling</u>	O	15	
IMT2261	<u>Informasjonsstrukturer og databaser</u>	O	10	
GEO3921	<u>Hovedprosjekt - GIS og Landmåling</u>	O		10
	<u>Valgemne, 10 sp</u>	V		10
	<u>Valgemne, 10 sp</u>	V		10
Sum:			30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

For studenter med geomatikkbakgrunn vil det være mulig å søke fritak fra GEO1013- Geomatikk introduksjon.

Anbefalte valgemner

Emnekode	Emnets navn	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
			S1(H)	S2(V)
BYG3111	<u>GIS i arealplanlegging</u>	V	10	
GEO1091	<u>Juss, grunnleggende</u>	V	5	
GEO2131	<u>Kartlegging</u>	V		5
GEO2231	<u>GI - Infrastruktur</u>	V		10
GEO2121	<u>Terrengmodeller</u>	V		10
GEO3121	<u>Geodatastrukturering</u>	V		10
BYG1101	<u>Universell Utforming</u>	V		10
GEO3101	<u>Geografisk analyse</u>	V		10
Sum:			0	0

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Andre valgbare emner

Emnekode	Emnets navn	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
			S1(H)	S2(V)
SMF2051	<u>Ledelse med arbeidslivsjus</u>	V		10
SMF2071	<u>Etablereropplæring</u>	V		5
SMF2081	<u>Organisasjonsarbeid</u>	V		5
SMF2062	<u>Markedsføring</u>	V		5
Sum:			0	0

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

GEO1013 Geomatikk introduksjon - 2006-2007

Emnekode:

GEO1013

Emnenavn:

Geomatikk introduksjon

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

5

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Studentene har en helhetlig basis forståelse av geografiske data og hvordan disse håndteres og anvendes i et geografisk informasjonssystem. Studentene vil forstå prosessen knyttet til innsamling, bearbeiding, lagring, enkel analyse og presentasjon av geografiske data. Studentene vil også forstå hvordan denne prosessen påvirker datakvaliteten.

Emnets temaer:

- Datum
- Projeksjoner
- Koordinatsystem
- Koordinat-transformasjoner
- Norske kartdatabaser
- Datakvalitet
- Satellittposisjonering
- Fotogrammetri og fjernanalyse
- Digitalisering og skanning
- Vektordata og rasterdata
- Kobling mellom kart og egenskaper
- Standarder
- Dataformater
- Basis GIS-analyser
- Presentasjon

Pedagogiske metoder:

Forelesninger
Prosjektarbeid
Veiledning

Vurderingsformer:

Vurdering av prosjekt(er)

Digital eksamen (leveringsform se tekstfelt)

Vurderingsformer:

Vurdering av prosjekt(er) (evalueres av faglærer og egen sensor)

To prosjektoppgaver som vurderes av faglærer og egen sensor. Vurdering av rapporter og data.

Leveres via LMS (ClassFronter)

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Rettes av emnelærer(e)

Ekstern sensor benyttes periodisk til å evaluere innhold, opplegg og vurderingskriterier i emnet.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Det gis anledning til å forbedre prosjektoppgaver som ikke er godkjent etter avtale med emneansvarlig.

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Ingen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Torbjørn Kravdal

Læremidler:

Bernhardsen, T. (2000). Geografiske informasjonssystemer. Vett og Viten. ISBN:82-412-0429-9.

Diverse utdelt materiell/notater

Klar for publisering:

Ja

GEO3111 Geografisk informasjonsbehandling - 2006-2007

Emnekode:

GEO3111

Emnenavn:

Geografisk informasjonsbehandling

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

15

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Anbefalt forkunnskap:

- IMT2391 - Databaser

Kan tas samtidig med IMT2391

Forventet læringsutbytte:

Etter gjennomført emne skal studenten ha en helhetlig forståelse av hele prosessen fra modellering av geografisk informasjon, etablering og dokumentasjon av geodatabasen og enkel geografisk analyse til presentasjoner i form av kart og tabeller. Studenten skal i tillegg til teoretisk kunnskaper ha gode praktiske ferdigheter på GIS- og database programvare.

Emnets temaer:

- Modellering av geografisk informasjon
- Databaser for geografisk informasjon
- Kontroll og dokumentasjon av geografisk informasjon
- Enkel geografisk analyse (vekt på dokumentasjon)
- Kartografi, generalisering
- Norske- og internasjonale standarder for geografisk informasjon
- Grafisk produksjon/trykk

Pedagogiske metoder:

Forelesninger
Lab.øvelser
Prosjektarbeid

Vurderingsformer:

Vurderingsformer:

Mappevurdering

Mappa består av gruppeoppgaver (ca. 4-5 stk.) og en muntlig, individuell utspørring. Alle gruppeoppgaveve må leveres inn og godkjennes. Karaktersettingen baseres på en helhetsvurdering basert på et utvalg av gruppeoppgavene (studenten velger 1 og faglærer 2) og den muntlige individuelle utspørringen.

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Rettes av emnelærer(e)

Ekstern sensor benyttes periodisk til å evaluere innhold, opplegg og vurderingskriterier i emnet.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Det settes ved behov opp ny individuell utspørring.

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Ingen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Førsteamanuensis Erling Onstein

Læremidler:

Litteratur:

-Brodersen L (1999): Kort som kommunikation. Kortgruppen AS, Danmark

-Chrisman N (2002): Exploring Geographical Information Systems, 2nd edition. John Wiley & Son, Inc

Standarder som er sentrale:

-Statens Kartverk (2001): Kvalitetssikring av oppmåling, kartlegging og geodata (Geodatastandarden).

Tilgjengelig fra <http://www.statkart.no>

-Statens Kartverk (2001): Kontroll av geodata. Tilgjengelig fra <http://www.statkart.no>

-Statens kartverk (2003): SOSI - et standardformat for digitale kartdata. Tilgjengelig fra <http://www.statkart.no>

Lista vil bli supplert, se kjøreplanen for emnet som utdelses ved undervisnings-start.

Klar for publisering:

Ja

IMT2261 Informasjonsstrukturer og databaser - 2006-2007

Emnekode:

IMT2261

Emnenavn:

Informasjonsstrukturer og databaser

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Anbefalt forkunnskap:

- IMT1031 - Grunnleggende programmering
- IMT1041 - Informasjons- og publiseringsteknologi

Forventet læringsutbytte:

Studenten har etter fullført emne kunnskaper om oppbygning og virkemåten til databaser. Erfaring med praktisk bruk av moderne databaser tilegnes gjennom praktisk problemløsning. Faget skal dessuten gi studenten grunnleggende forståelse for XML og XML-relaterte teknologier.

Emnets temaer:

Datastrukturering og SQL for definering, manipulering og spørring

Konseptuell, logisk og fysisk databasedesign, databasemodellering med EER-diagram samt 1. 2. og 3. normalform

Client-Server, sikkerhet, transaksjoner og samtidighetskontroll

Dokumentstrukturering med XML, DTD og Schema

Kommunisere data som XML

Bruk av XSLT for transformering av XML dokumenter

Pedagogiske metoder:

Forelesninger

Gruppearbeid

Obligatoriske oppgaver

Oppgaveløsning

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 5 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Ekstern sensor retter utvalg av besvarelsene, rettes av emnelærer(e)

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Ordinær kontinuasjon. Godkjente obligatoriske øvinger er gyldige til og med første kontinuasjonseksamen.

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

Ingen

Obligatoriske arbeidskrav:

6 obligatoriske øvinger må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for informatikk og medieteknikk

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Harald Liodden

Læremidler:

Databaser: Kjell Toft Hansen / Tore Mallaug, Tisip, utgave 1

XML: Hunter / Cagle m.fl. WEOX, utgave 2 (ISBN: 8277722354)

Klar for publisering:

Ja

GEO3921 Hovedprosjekt - GIS og Landmåling - 2006-2007

Emnekode:

GEO3921

Emnenavn:

Hovedprosjekt - GIS og Landmåling

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Forutsetter bestått:

- GEO3111 - Geografisk informasjonsbehandling

Forventet læringsutbytte:

Etter endt hovedprosjekt skal studenten ha kompetanse til å:

- utføre en større selvstendig oppgave av tverrfaglig og vitenskapelig art
- planlegge, finne løsninger og dokumentere disse
- forstå fordeler og ulemper med arbeid i grupper
- forstå viktigheten av god planlegging og oppfølging
- vurdere alternative arbeidsformer, deriblant en metode- og problemorientert måte

Emnets temaer:

Oppgaven skal ta utgangspunkt i en realistisk og faglig problemstilling, og legges opp slik at kunnskap og ferdigheter fra flere fagområder i studiet benyttes.

Pedagogiske metoder:

Gruppearbeid
Prosjektarbeid
Veiledning

Pedagogiske metoder (fritekst):

Kan unntaksvis gjøres individuelt

Vurderingsformer:

Muntlig fremføring
Vurdering av prosjekt(er)

Vurderingsformer:

Muntlig fremføring (teller 20%)

Vurdering av prosjekt(er) (teller 80%, evalueres av faglærer)

Hver av delene må bestås separat.

Emnet gis en helhetlig karakter

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

To interne sensorer

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Rapportering i løpet av prosjektperioden.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Bjørn Godager

Læremidler:

Avhenger av oppgavens tema.

Klar for publisering:

Ja

Valgemne, 10 sp - 2006-2007

Emnenavn:

Valgemne, 10 sp

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Høst og vår

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

.

Emnets temaer:

.

Pedagogiske metoder:

Gruppearbeid

Vurderingsformer:

Øvinger

Karakterskala:

Bestått/Ikke bestått

Tillatte hjelpemidler:**Ansvarlig avdeling:**

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

.

Klar for publisering:

Ja

BYG3111 GIS i arealplanlegging - 2006-2007

Emnekode:

BYG3111

Emnenavn:

GIS i arealplanlegging

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:**Språk:**

Engelsk

Anbefalt forkunnskap:

Bygger på grunnleggende GIS - fag på minst 10 ects

Forventet læringsutbytte:

Faglig visjon:

- Ved å følge fagopplegget, tilegner studentene seg oversikt over sentrale deler av emneområdet, egnet for enkle faglige vurderinger og faglig kommunikasjon under yrkesutøvelse og videre utdanning.

Etter fullført emne skal studenten:

- Kjenne emnets sentrale problemstillinger.
- Forstå kvalitetskrav til produkt og prosess for emnets temaer.
- Kunne analysere tilstanden til elementer og komponenter av infrastruktur og vurdere mulige tiltak for eventuelle forbedringer.
- Vite viktige faktorer betydning for faglige valg.

Kriterier for synliggjøring av måloppnåelse:

- Klarlegge og analysere tilstanden til elementer av eksisterende infrastruktur i forhold til aktuelle problemstillinger, gjennom tolking av beskrivelser og skisser.
- Utarbeide opplegg for innhenting, vurdering og systematisering av aktuell informasjon og data på grunnlag av nevnte klarlegging og analyse.
- Bruke tilgjengelig GIS - verktøy formålstjenlig i denne prosessen for aktuelle problemstillinger
- Finne fram til enkle modeller for situasjoner og tiltak.
- Velge hensiktsmessige løsninger og tiltak for aktuelle problemstillinger.
- Begrunne valg og løsninger

Emnets temaer:

Emnets temaer

- Oversikt over emnet og rammeverk: Planleggerens rolle, formelle strukturer: Soneplanlegging- forhandlingsplanlegging, , ArcView i byplanlegging, Praktisk GIS
- ,Tradisjoner: Stedets karakteristika etc
- Overordnet planlegging: Lokalisering av tiltak og tilpasning til omgivelser.
- Detaljert planlegging: Utforming av tiltak og innpassing i omgivelser.

Pedagogiske metoder:

Gruppearbeid
Nettbasert Læring
Obligatoriske oppgaver
Samling(er)/seminar(er)
Veiledning

Vurderingsformer:

Digital eksamen (leveringsform se tekstfelt)

Vurderingsformer:

Mappevurdering
Vurderingsformer Mappevurdering Vurdering av utførte gruppeoppgaver valgt ut av veileder og individuellsammendrag og refleksjon over nettdiskusjoner Karakter fastsettes på grunnlag av helhetsvurdering av vurderte arbeider.
Leveres via LMS (ClassFronter)

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Vurderes av veiledere

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Arbeidskrav som ikke godkjennes, kan forbedres i løpet av påfølgende semester.

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Samling, gruppeoppgaver, deltakelse i nettdiskusjoner og referat/ refleksjonsnotat

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Eystein Kvam

Læremidler:

Faglig materiale i ClassFronter
Oversikt over litteratur og lenker i ClassFronter

Supplerende opplysninger:

Emnet er opprinnelig utarbeidet i Leonardo/E-GIS - prosjektet.
Veileder: Erling Onstein

Klar for publisering:

Ja

GEO1091 Juss, grunnleggende - 2006-2007

Emnekode:

GEO1091

Emnenavn:

Juss, grunnleggende

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

5

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Etter endt emne skal studenten:

- Gjøre rede for gjeldende rettsregler, rettskilder og rettssystemets forhold til samfunnet;
- Planlegge en saksgang for fradelingssaker etter Plan- og Bygningsloven og Matrikkelloven, i samsvar med reglene i Forvaltningsloven og Offentlighetsloven;
- Utarbeide detaljert opplegg for arbeidsprosedyren til kartforretningsbestyrer;
- Gjøre rede for andre formelle prosedyrer pålagt oppmålingsmyndigheten, bl. a. for samarbeid med Jordskifteverket, tinglysningsmyndighet og andre offentlige etater;
- Tolke kommuneplaner og reguleringsplaner og gjøre rede for planprosedyren for kommunal planlegging.

Emnets temaer:

- Metodelære, rett og samfunn, viktige lovområder;
  - Oversikt over det offentlige administrative apparatet og aktuelle lover;
  - Innføring i Forvaltningslov og Offentlighetslov;
  - Juss-behov: Landmålerens behov for jusskunnskap i forbindelse med en delingsforretning;
  - Forvaltningsrett: basisforståelse av forvaltningsretten med utgangspunkt i Forvaltningsloven;
  - Tingsrett: eiendoms- og avtalerett, hvordan grenser trekkes mellom eiendommer, ulike eierformer, tinglysningsbegrepet.
  - Kart og delingsforretning: planlegge en saksgang for fradelingssaker etter Plan- og Bygningslova og Delingslova, i samsvar med reglene i Forvaltningslova og Offentlighetslova, utarbeidelse av detaljert opplegg for arbeidsprosedyren til kartforretningsbestyrer;
  - Formelle prosedyrer pålagt oppmålingsmyndigheten, bl. a. for samarbeid med Jordskifteverket, tinglysningsmyndighet og andre offentlige etater, tolke kommuneplaner og reguleringsplaner og gjøre rede for planprosedyren for kommunal planlegging;
- GAB: få en oversikt over hva slags informasjon som finnes i GAB og hvordan registret ajourføres, samt forholdet til Delingsloven og tinglysing.

Pedagogiske metoder:

Forelesninger

Obligatoriske oppgaver

Pedagogiske metoder (fritekst):

Problemløsning

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 3 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Rettes av emnelærer(e)

Ekstern sensor benyttes periodisk til å evaluere innhold, opplegg og vurderingskriterier i emnet.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Ordinær kontinuasjon

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

Lovsamling tillatt

Obligatoriske arbeidskrav:

Øvingsoppgaver (må være godkjent av faglærer)

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Bjørn Godager

Læremidler:

Falkanger, T. (2000), ISBN: 82-00-12952-7

Norges lover, studentutgave (2004), Flock / Lassen, Gyldendal akademisk (ISBN: ISBN 82-05-29894-7)

Klar for publisering:

Ja

GEO2131 Kartlegging - 2006-2007

Emnekode:

GEO2131

Emnenavn:

Kartlegging

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

5

Varighet:

Vår

Varighet (fritekst):

Januar-April

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Studentene skal kjenne til de mest sentrale datafangstmetoder for landkartlegging (hovedsaklig fotogrammetri), og de skal kunne vurdere kvaliteten av data som legges inn i geografiske databaser.

Emnets temaer:

- Grunnleggende fotogrammetri, stereofotogrammetri
- Fotogrammetrisk feltarbeid: signalering, passpunkter, inventering
- Flyfotografering,
- Fotogrammetrisk geodataregistrering/produksjon, utstyr og metoder
- Aerotriangulering
- Ortofoto
- Nøyaktighet, kartkontroll
- Laserskanning
- Standard for kart og kartdata, kartkontroll

Pedagogiske metoder:

Forelesninger
Lab.øvelser
Oppgaveløsning
Prosjektarbeid

Pedagogiske metoder (fritekst):

Det vil være svært få forelesninger, hovedvekten legges på selvstudium med oppfølgende øvelser og prosjektoppgaver.

Vurderingsformer:

Muntlig, individuelt
Oppgaveløsning
Digital eksamen (leveringsform se tekstfelt)

Vurderingsformer:

Muntlig, individuelt (teller 60%)
Oppgaveløsning (teller 40%)
Hver av delene må bestås separat.
Gjelder oppgaveløsning

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Faget har to faglærere som sammen vurderer oppgaver og muntlig eksamen. Ekstern sensor benyttes periodisk til å evaluere innhold, opplegg og vurderingskriterier i emnet.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Kontinuasjon kan gjennomføres i løpet av neste semester, eller neste gang emnet gjennomføres. Oppgaver som ikke er bestått må leveres på nytt. Oppgaver som er bestått kan leveres på nytt for forbedring.

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Ingen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Torbjørn Kravdal

Læremidler:

Standarden "Kartkontroll", Statens kartverk
Standarden "Kart og geodata", Statens kartverk
Diverse utdelt materiell/notater
Fotogrammetri for landmålere, Dag Norberg

Klar for publisering:

Ja

GEO2231 GI - Infrastruktur - 2006-2007

Emnekode:

GEO2231

Emnenavn:

GI - Infrastruktur

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Forutsetter bestått:

- GEO3111 - Geografisk informasjonsbehandling
- IMT2261 - Informasjonsstrukturer og databaser

Anbefalt forkunnskap:

NY0081 - Geographical Information Technology

Forventet læringsutbytte:

Studentene skal etter endt emne vite hva som menes med geografisk informasjons-infrastruktur (GII), kjenne til hvordan GII er organisert i Norge og internasjonalt, og hva en geodataplan for en organisasjon bør inneholde.

Studentene skal også ha kunnskap om teknologi for spredning av geografisk informasjon via internett, og ha noe erfaring med bruk av slik teknologi.

Emnets temaer:

-Infrastrukturer for geografisk informasjon i Norge (Norge Digitalt, Geovekst, Arealis) og i verden (INSPIRE,GSDI...)

-Geodataplaner

-Teknologi for publisering av geografisk informasjon på web

-GML (Geography Markup Language)

-WMS (WebMapService) og WFS (WebFeatureServer)

-Katalogtjenester for geografisk informasjon

Pedagogiske metoder:

Forelesninger

Nettstøttet læring

Oppgaveløsning

Vurderingsformer:

Vurderingsformer:

Mappevurdering

Mappa består av gruppeoppgaver (ca. 4 stk.) og en muntlig, individuell utspørring. Alle gruppeoppgavene må leveres inn og godkjennes. Karaktersettingen baseres på en helhetsvurdering basert på et utvalg av gruppeoppgavene (studenten velger 1 og faglærer 2) og den muntlige individuelle utspørringen.

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

To interne sensorer

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Det settes ved behov opp ny individuell utspørring

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Ingen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Førsteamanuensis Erling Onstein

Læremidler:

Utdrag av følgende bøker (dekker to av temaene):

-Lake R et al, 2004: GML Geography Mark-Up Language. Wiley

-Nebert D (ed), 2004: Spatial Data Infrastructure Cookbook v2.0.

Fullstendig litteraturliste vil finnes i kjøreplanen for emnet.

Supplerende opplysninger:

Emnet er en sammensmelting av deler av de tidligere emnene Geodatagorvaltning (GEO3001) og Geodataplanlegging (GEO1002)

Klar for publisering:

Ja

GEO2121 Terrengmodeller - 2006-2007

Emnekode:

GEO2121

Emnenavn:

Terrengmodeller

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Etter endt emne skal studenten:

- Dokumentere grunnleggende innsikt om terrengmodellens virkemåte, muligheter og anvendelse, samt relatere dette til utvalgte og beslektede fagområder.
- Beherske et minst et avansert terrengmodellprogram innen for et avgrenset område (avgrenset sammen med emneansvarlig).
- Bevisstgjøre emnets rolle i en større sammenheng innen fagområdet.

Emnets temaer:

- Hva er en digital terrengmodell
- Hvordan en digital terrengmodell etableres
- Data-innsamling, ulike interpolasjonsmetoder med nøyaktighetsvurderinger
- Kurvegenerering fra punktsky og terrenglinjer,
- Baser med flere terrenglag
- Prosjektering
- Veiberegninger, byggegroper, borhull
- Andre typer beregninger, masseberegninger
- Kombinasjon av DAK-funksjoner og digital terrengmodell
- Visualisering og perspektivtegning, skyggelegging, fjerning av skjulte linjer, kombinerer med ortofoto, rendering
- Integrering av terrengmodell-produkter med andre programsystemer for videre bearbeidelse.
- Animasjon

Pedagogiske metoder:

Forelesninger

Lab.øvelser

Prosjektarbeid

Veiledning

Vurderingsformer:

Muntlig fremføring
Vurdering av prosjekt(er)

Vurderingsformer:

Muntlig fremføring (teller 20%)
Vurdering av prosjekt(er) (teller 80%, evalueres av faglærer)
Hver av delene må bestå separat.

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Rettes av emnelærer(e)
Ekstern sensor benyttes periodisk til å evaluere innhold, opplegg og vurderingskriterier i emnet.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Etter avtale med emneansvarlig.

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Ingen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Bjørn Godager

Læremidler:

Bøker:

Bernhardsen, T. (2000) Geografiske informasjonssystemer, ISBN: 82-412-0429-9

Annet:

Håndbøker og kurshefter til dataprogrammer, Powel Gemini AS og Vianova AS

Utdelt materiell/notater

Klar for publisering:

Ja

GEO3121 Geodatastrukturering - 2006-2007

Emnekode:

GEO3121

Emnenavn:

Geodatastrukturering

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Varighet (fritekst):

April-Juni

Språk:

Norsk

Forutsetter bestått:

- GEO1013 - Geomatikk introduksjon

Anbefalt forkunnskap:

- GEO1082 - Landmåling, grunnleggende
- GEO2131 - Kartlegging
- GEO2201 - Satellittgeodesi, grunnleggende
- GEO3042 - Stikking , grunnleggende
- GEO3111 - Geografisk informasjonsbehandling

Forventet læringsutbytte:

Studentene har gjennom arbeidet med prosjektoppgaven tilegnet seg praktiske ferdigheter innen datainnsamling, strukturering av geografiske data, lagring i en geografisk database og videre bearbeidelse i GIS-programvare. Studentene kan kontrollere, kvalitetssikre og dokumentere goedata.

Emnets temaer:

- Datainnsamling
- Strukturering av geodata
- Lagring av geodata i en database
- Oppdatering av geografiske databaser
- Bearbeidning og analyse av geografiske data
- Bygging av topologi i geografiske data
- Metadata
- Kontroll, kvalitetssikring og dokumentasjon av geografiske data

Pedagogiske metoder:

Forelesninger
Prosjektarbeid

Vurderingsformer:

Vurdering av prosjekt(er)
Digital eksamen (leveringsform se tekstfelt)

Vurderingsformer:

Vurdering innlevert prosjektrapport og data
Leveres via LMS (ClassFronter)

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Rettes av emnelærer(e)

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Prosjekter som ikke godkjennes kan leveres på nytt etter avtale med emneansvarlig.

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Ingen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Torbjørn Kravdal

Læremidler:

- Diverse utdelt materiell/notater som avtales med emneansvarlig ved oppstart av prosjektet.

Supplerende opplysninger:

Erstatter GEO2101 Landmåling/GIS Prosjektoppgave

Klar for publisering:

Ja

BYG1101 Universell Utforming - 2006-2007

Emnekode:

BYG1101

Emnenavn:

Universell Utforming

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Overordnet mål for kurset er å få en oppmerksomhet på de funksjonshemmedes behov, i denne omgang tilgjengelighet for de bevegelseshemmede og synshemmede. Perspektivet skal være å se på hvordan det er mulig å planlegge og prosjektere tiltak med en prosess som muliggjør en gjennomføring som monner i den store sammenheng.

Målet er få studentene til å omsette erfaringer med praktisk planarbeid til også å inkludere tilgjengelighet for bevegelseshemmede og synshemmede på en bevisst, målrettet og reflektert måte. Kurset har tre hovedmålsområder:

1) Kartlegging: Studentene skal kunne vurdere hva som trengs av registreringer for å kunne vurdere tilgjengelighet for bevegelses- og synshemmede. De skal også finne ut hva som er med i vanlige tilgjengelige databaser, og hva som må registreres spesielt. Studentene skal også ha kjennskap til hvordan nødvendig tilleggs-registrering kan utføres, og kjennskap til hvordan datagrunnlaget kan tilrettelegges og analyseres i et geografisk informasjonssystem (GIS) for å finne egnetheten et område har for ulike typer funksjonshemninger.

2) Uteområder: Studenten skal kunne vurdere et uteområde med hensyn på fysiske tiltak som materialvalg, design, geometri, klima og drift og vedlikehold og deretter kunne drøfte og avgjøre hvilke tiltak som må settes igang.

3) Regelverk: For å sikre gjennomføring av tiltak, skal studenten kunne finne ut hvordan regelverket kan brukes på en best mulig måte på overordnet- og detaljplan-nivå.

Emnets temaer:

1. Ekskursjon til et uteområde for å få opplevelsen av å være funksjonshemmet selv og dermed få en forståelse for hvilke utfordringer de møter.
2. Kartlegging og registrering - nybebyggelse og eksisterende/verneverdig bebyggelse. Objektiv registrering
3. Fysiske tiltak (gode tiltak, materialvalg, design, geometri, drift og vedlikehold, klima) ved:
  - a. Uteserveringssteder på gateplan, fortau
  - b. Trafikk-knutepunkter
  - c. Offentlige rom (torg, parker)
4. Utfordringer i forhold til regelverk og bestemmelser
  - a. Kommunen som forvalter, bestiller, gjennomfører
  - b. Lokale godkjenningsordninger
  - c. Anbudsgrunnlag
  - d. Forhåndskonferanse

Pedagogiske metoder:

Ekskursjoner
Forelesninger
Gruppearbeid
Nettbasert Læring
Samling(er)/seminar(er)
Veiledning

Vurderingsformer:

Mappevurdering (utfyllende opplysning i tekstfelt)

Vurderingsformer:

Mappevurdering
Mappe som inneholder tre gruppeoppgaver, én individuell oppgave og én nettdiskusjon. Én gruppeoppgave blir trukket ut og sammen med den individuelle oppgaven og nettdiskusjonen settes det karakter etter en helhetlig vurdering.

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Alle oppgavene og diskusjonen blir vurdert av veilederne.

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Ingen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Eystein Kvam

Læremidler:

Temahefter fra Husbanken:

- Universell utforming som strategi
- Motivasjon
- Mange bekker små

-Bygg for alle, kap 1-5, 6.1, 7.2,7.3 og 7.6

-Et inkluderende samfunn - Håndbok om synshemmedes krav til tilgjengelighet, kap 1,2 og 4 samt bilag III

-Tilgjengelige bygg og uteområder, kap 2 og 3 (deler)

Et inkluderende samfunn - Håndbok om synshemmedes krav til tilgjengelighet

- Tilgjengelige bygg og uteområder

Klar for publisering:

Ja

GEO3101 Geografisk analyse - 2006-2007

Emnekode:

GEO3101

Emnenavn:

Geografisk analyse

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk, alternativt engelsk

Anbefalt forkunnskap:

- GEO1013 - Geomatikk introduksjon

GEO1012 - Geomatikk introduksjon

Forventet læringsutbytte:

Studenten skal være i stand til å gjennomføre en GIS analyse samt vurdere usikkerhet og kvalitet i sluttresultatet. Det legges vekt på tilrettelegging av data, bruk av statistiske metoder og forståelse av de viktigste analysefunksjoner i tradisjonelle GIS systemer. Studenten har også innsikt i hvordan resultater fra geografiske analyser brukes og presenteres i en beslutningsprosess.

Emnets temaer:

- elementær statistikk
- geostatistikk
- cluster-analyse av punktdata
- interpolering
- datamodeller i geodatabaser
- analysemetoder for vektor- og raster-data
- sammensatte analysemodeller
- beslutningsstøtte
- organisering av analysearbeid
- kvalitet og dokumentasjon

Pedagogiske metoder:

- Forelesninger
- Gruppearbeid
- Obligatoriske oppgaver
- Refleksjon

Vurderingsformer:

Vurderingsformer:

Mappevurdering

3 mappeoppgaver må innleveres og bestås.

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Rettes av emnelærer(e)

Ekstern sensor benyttes periodisk til å evaluere innhold, opplegg og vurderingskriterier i emnet.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Mapper som ikke er bestått må leveres på nytt. Mapper som er bestått kan leveres på nytt for forbedring.

Kontinuasjon kan gjennomføres neste gang emnet gjennomføres.

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Øvingsoppgaver (80% må være godkjent av faglærer)

Refleksjonsnotater

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Sverre Stikbakke

Læremidler:

David OSullivan, David J. Unwin:

Geographic Information Analysis, 2003, ISBN: 0-471-21176-1

Komplett litteraturliste vil være tilgjengelig i inforom for geomatikk-studenter og ansatte i Classfronter ved semesterstart.

Klar for publisering:

Ja

SMF2051 Ledelse med arbeidslivsjus - 2006-2007

Emnekode:

SMF2051

Emnenavn:

Ledelse med arbeidslivsjus

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Anbefalt forkunnskap:

- SMF1042 - Økonomistyring

Forventet læringsutbytte:

Studentene skal etter fullført emne kjenne til

- grunnleggende ledelsesteorier for organisasjoner
- spesielle ledelsesteorier for serviceorganisasjoner
- sentrale arbeidslivsbestemmelser

Studentene skal kunne forstå og bruke

- aktuelle grunnleggende og avanserte ledelsesteorier
- teorier for ledelse av serviceorganisasjoner
- aktuelle lover i ulike arbeidslivssituasjoner

Studentene skal kunne vurdere og analysere ved

- ulike sett av teorier i konkrete ledelsessituasjoner
- begrunnelse av egne holdninger i ledelsesspørsmål
- løsning av juridiske problemstillinger i arbeidslivet

Emnets temaer:

Del 1:

Mål og effektivitet. Organisasjonsstruktur. Personlige, sosiale og kulturelle forhold. Makt og konflikt. Omgivelser. Motivasjon. Kommunikasjon. Beslutningsprosesser. Læring og organisasjonsutvikling. Ledelse. Hvordan studere organisasjoner.

Del 2:

Servicesamfunnets myter og virkelighet. Lønnsomhet - et nytt regnestykke. Serviceledelsessystemet. Servicekonseptet. Personalutvikling. Å utvikle mennesker. Kunden som marked og medprodusent. Fysisk miljø og tekniske hjelpemidler. Selskapets image. Å skape, reproducere og videreutvikle forretningsideer. Prispolitikk. Spredning og internasjonalisering. Kvalitet, produktivitet og strategi. Diagnose; gode og onde sirkler. Kultur og filosofi som ledelsesinstrument. Forandring og lederskap.

Del 3:

Arbeidslivsjus med sentrale lover og avtaler innen arbeidsmiljø, permittering, ferie, bedriftsdemokrati, rettstvister og tariffrevisjon, samt helse, miljø og sikkerhet (HMS).

Pedagogiske metoder:

Forelesninger
Oppgaveløsning
Veiledning

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Rettes av emnelærer(e)
Ekstern sensor benyttes periodisk til å evaluere innhold, opplegg og vurderingskriterier i emnet.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Ordinær kontinuasjon.

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

Lov- og avtaleverk

Obligatoriske arbeidskrav:

Øvingsoppgaver
Antall øvingsoppgaver blir oppgitt ved semesterstart og oppstart av forelesninger

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Ivar Moe

Læremidler:

Jacobsen og Thorsvik "Hvordan organisasjoner fungerer". Fagbokforlaget 2. utgave 2002. (Utgave 3 kommer sannsynligvis til høsten 2006)

Normann "Service Management". Cappelen akademisk forlag, 3. utgave, 2000.

NHO "Arbeidsrett"

Klar for publisering:

Ja

SMF2071 Etablereropplæring - 2006-2007

Emnekode:

SMF2071

Emnenavn:

Etablereropplæring

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

5

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Anbefalt forkunnskap:

- SMF1042 - Økonomistyring

Forventet læringsutbytte:

Studenten skal etter gjennomgått emne:

- Kjenne til lover og regler som skal til for å starte og drive en bedrift
- Ta stilling til selskapsform og formelt kunne registrere bedriften
- Kunne gjøre nødvendige markedsanalyser
- Kunne gjøre bruk av økonomi- og markedsføringsverktøy
- Kunne utarbeide budsjetter og drive økonomikontroll
- Kjenne til hva det vil si å markedsføre et produkt eller tjeneste
- Kunne utøve ledelse

Emnets temaer:

Forretningsplan

Valg av selskapsform, registrering.

Regnskapsplikt, revisjonsplikt

Næringslivets rådgivere

Finansieringskilder, offentlige låne- og støtteordninger.

Kundenytte, markeds potensial.

Situasjonsanalyse, markedsundersøkelse.

Markedsplan, marked og konkurranse, segmentering og posisjonering.

Markedsstrategi, produkt/tjeneste, pris, plass, påvirkning.

Organisasjon og ledelse, samt arbeidslivsjus.

Lønnsomhetsvurdering, inntekts- og kostnadsanalyse, finansiering, investering og budsjettering.

Pedagogiske metoder:

Forelesninger
Gruppearbeid
Samling(er)/seminar(er)
Veiledning

Vurderingsformer:**Vurderingsformer:**

Skriftlig rapport leveres på forhånd og må være bestått før muntlig gruppeeksamen. Endelig karakter settes ut fra helhetsvurdering av rapport og framføring.

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Gruppeveilederne, emnelærere og emneansvarlig er sensorer.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Det arrangeres ikke kontinuasjonseksamen, emnet må taes opp igjen i sin helhet.

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Rapport(er)
Veiledningssamtaler
Muntlig presentasjon av prosjektrapport (forretningsplan). Obligatoriske møter med faglig veileder.
Obligatorisk deltagelse på utvalgte forelesninger/seminar. Obligatoriske krav opplyses ved forelesningsstart.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Laila Sveen Kristoffersen

Læremidler:

Utdelte kompendier (fra utvalgte forelesninger).

Fra idé til ny virksomhet, T.Kubr/ D.Ilar/ H.Marchesi, PDC Tangen, 2002, utgave 1 (ISBN: 82-996201 - 4)

Nettbasert gratis svensk/engelsk versjon kan lastes ned fra www.venturecup.org.

Etablerer ABC, Geas forlag AS, utgave 1 (ISBN: 82-435-0232-7)

Nettbasert gratis norsk versjon kan lastes ned fra www.royaltix.net.

Klar for publisering:

Ja

SMF2081 Organisasjonsarbeid - 2006-2007

Emnekode:

SMF2081

Emnenavn:

Organisasjonsarbeid

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

5

Varighet:

Høst og vår

Varighet (fritekst):

Ved behov

Språk:

Norsk

Forutsetter bestått:

Godkjent verv/oppgave i studentarbeid

Forventet læringsutbytte:

Studentene skal etter gjennomgått emne:

- Ha kjennskap til grunnleggende ledelsesteorier for organisasjoner, samt lovverk og saksbehandling innen høyere utdanning
- Kunne forstå og bruke aktuelle ledelsesteorier i tillitsvalgte situasjoner, dessuten forstå og bruke aktuelle lover i saksbehandlingen ved ulike situasjoner
- Kunne vurdere og analysere ulike sett av teorier i konkrete situasjoner, dessuten vurdere og analysere løsning av juridiske problemstillinger innen høyere utdanning

Emnets temaer:

Generelt om lover. Spesielt om universitets- og høyskolelov og forvaltningslov. Saksbehandling. Organisasjonsteori. Ledelsesteori. Kort om retorikk.

Pedagogiske metoder:

Forelesninger
Gruppearbeid
Prosjektarbeid
Veiledning

Pedagogiske metoder (fritekst):

Forelesninger til tider avtalt med studentene

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 3 timer
Vurdering av prosjekt(er)

Vurderingsformer:

Hver av delene må bestås separat.

Karakterskala:

Bestått/Ikke bestått

Sensorordning:

Rettes av emnelærer(e)

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Ordinær kontinuasjon

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

Alle trykte og skrevne

Obligatoriske arbeidskrav:

Ingen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Ivar Moe

Læremidler:

Utdelt litteratur, artikler og notater.

Anbefalt støttelitteratur: Jensen T; Sande O: Saksbehandling 1, Cappelen 1992.

Klar for publisering:

Ja

SMF2062 Markedsføring - 2006-2007

Emnekode:

SMF2062

Emnenavn:

Markedsføring

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

5

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Anbefalt forkunnskap:

- SMF1042 - Økonomistyring

Forventet læringsutbytte:

Studenten skal etter gjennomgått emne:

- Ha kunnskaper og innsikt i markedsføring som funksjonsområde i bedrifter og organisasjoner.
- Kunne gjennomføre praktiske markedsføringsaktiviteter i samarbeid med det private næringsliv eller offentlig etat.
- Kunne utføre markedsundersøkelser og komme med forslag til bedring av bedriftens markedsføringsproblemer.

Emnets temaer:

- Markedsføring på 2000-tallet
- Kundetilfredshet og -verdier
- Markedsorientert strategisk planlegging
- Måle markedsetterspørsmål
- Overvåkning av markedet
- Kjøpsadferd i forbrukermarkedet
- Kjøpsadferd i bedriftsmarkedet
- Konkurransen
- Markedssegmentering og målgrupper
- Posisjonering og differensiering av produktet gjennom livsløpet
- Nye markedstilbud og innovasjon
- Globale markedstilbud
- Case-studier

Pedagogiske metoder:

Forelesninger
Gruppearbeid
Veiledning

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Ekstern sensor retter utvalg av besvarelsene, rettes av emnelærer(e)

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Ordinær kontinuasjon

Tillatte hjelpemidler:**Obligatoriske arbeidskrav:**

Cases må være godkjent for å gå opp til eksamen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Halvor Holtskog

Læremidler:

Markedsføringsledelse, Philip Kotler, Gyldendal Akademisk Forlag, ISBN: 82-05-31582-5

Anbefalt støttelitteratur: Hjelper i markedsføring, Rune Semundseth, Gyldendal Akademisk Forlag, ISBN: 82-05-34530-9

Klar for publisering:

Ja